

Krajský úřad Ústeckého kraje

odbor životního prostředí a zemědělství

ČEZ Obnovitelné zdroje, s.r.o.
Křížkova 788/2
500 03 Hradec Králové

Spisová značka: KUUK/062717/2024/2/ZPZ/JES9
Číslo jednací: KUUK/091187/2024
UID: kuukes9209a99f
Počet listů/příloh: 10/1

Vyřizuje/linka: Mgr. Tereza Krausová/874
za ochranu přírody: Ing. Jarmila Jandová, Ph.D./130

Datum: 21.06.2024

Závazné stanovisko

podle ustanovení § 2 odst. 1 a § 6 zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku (dále jen „ZJES“)

Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako věcně a místně příslušný orgán pro vydání jednotného environmentálního stanoviska dle ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) ZJES na základě žádosti od společnosti ČEZ Obnovitelné zdroje, s.r.o., Křížkova 788/2, 500 03 Hradec Králové (dále jen „žadatel“) ze dne 23.4.2024, pro záměr „FVE Knínice“, umístěný na pozemku p.č. 940/3 v k.ú. Knínice u Libouchce (dále jen „záměr“) dle dokumentace zpracované Miroslavem Fikejzem v období 01/2024 vydává v souladu s § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „správní řád“), a podle § 6 odst. 1 ZJES toto

NESOUHLASNÉ JEDNOTNÉ ENVIRONMENTÁLNÍ STANOVISKO:

Záměr „FVE Knínice“ je z hlediska vlivů na dotčené složky životního prostředí **nepřípustný**.

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že předmětný záměr podléhá povolování podle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších právních předpisů, se namísto správních úkonů stanovených jinými právními předpisy v oblasti ochrany životního prostředí dle ustanovení § 2 odst. 1 ZJES vydává toto jednotné environmentální stanovisko.

Jedná se o stavbu fotovoltaické elektrárny, která je situována severně od průmyslové zóny Žďárek, mezi dálnicí D8 a silnicí I/13 v katastrálním území Knínice u Libouchce a Žďár u Velkého Chvojna, kam bude zasahovat SO 03 Vyvedení výkonu. Celková plocha pozemků je 143 125 m², z toho plocha pro stavbu FV elektrárny (oplocená plocha FVE) je 56 954 m². Jedná se o vyhrazenou stavbu dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, přílohy č. 3 Vyhrazené stavby,

písmene o) výroba z obnovitelných zdrojů energie s výjimkou vodních děl, čísla 1. výroba elektřiny nad 5 MW.

Technické řešení FVE:

Celkový instalovaný výkon výroby	7,661 MWp
Předpokládána výroba výroby	7 589 MWh

Vzhledem k tomu, že předmětný záměr **není** z hlediska vlivů na všechny dotčené složky životního prostředí přípustný, dospěl příslušný orgán k závěru, že nelze vydat souhlasné jednotné environmentální stanovisko. Příslušný orgán dospěl k tomuto závěru z následujících důvodů:

Předmětným záměrem budou dotčeny následující zájmy ochrany přírody: krajinný ráz, chráněný podle § 12 ZOPK a zvláště chráněné druhy, chráněné podle § 50 ZOPK. Žadatel spolu s žádostí předložil Hodnocení vlivu zamýšleného zásahu podle § 67 ZOPK, zpracované autorizovanou osobou Doc. Mgr. Vladimírem Vrabcem, Ph.D., dat. březen 2024 (dále jen Hodnocení).

I. Vliv na krajinný ráz:

Vliv na krajinný ráz byl vyhodnocen celkově jako středně silný. Záměr má plošný charakter, jde o jednolitou plochu bez prostorové diverzifikace. Záměr je realizován v jednotvárné a unifikované krajině bývalých polností, které jsou dnes zatravněny. Monotónnost krajiny pouze místně přerušují linie vodotečí, jejich doprovodné vegetace či stromořadí. Významnými fenomény se tak zde stávají i linie silničních či železničních komunikací. Vizuální působení je umenšeno vlivem tělesa stávajícího dálničního mostu, jednolité plochy FVE panelů o celkové rozloze cca 4 ha budou dále rozděleny travnatým koridorem pod el. vedením a lze jej také částečně kompenzovat okolní výsadbou dřevin.

Zamýšlený zásah (bez realizace kompenzací) celkově ovlivní krajinný ráz až středně silně, především protože se jedná o obměnu stávajících prvků v rozsáhlejší měřítku oproti okolí a vznik atypické jednolitě vnímané plochy s rytmickým opakováním liniových prvků panelů FVE oproti stávající „zelené“ louce. Nebude však výrazně narušena obzorová linie ani žádné krajinné dominanty (dominantou zůstává dálniční přemostění, které skryje FVE při pohledu od Krušných hor, a liniové porosty podél silnice Chlumec-Jílové). Záměr plánované FVE v uvedeném rozsahu plochy zastavěné panely o rozloze 4,01 ha (oproti řádově vyšším desítkám ha obdobné luční a kulturní krajiny, která nebude stavbou zabráněna) je možno uvažovat ještě jako uměřený rozsah krajinného celku a tedy únosný, zvláště pokud budou realizována navržená kompenzační opatření (zachování travnaté proluky pod vedením VN a dosadba remízu).

Krajský úřad výše uvedené vyhodnocení považuje za odpovídající skutečné situaci a plně se s ním ztotožňuje. Na základě výše uvedeného tedy považuje zásah do krajinného rázu za **akceptovatelný** při splnění navržených kompenzačních opatření:

- 1) bude zachována travnatá proluka pod el. vedením o šířce 20 m, v této proluce nebudou umísťovány panely FVE ani jiné stavby;
- 2) budou vysazeny dva remízky o rozloze 50 x 20 m v jihovýchodní části území a 100 x 15-20 m podél dálnice v jižní části území podle zákresu, který je přílohou tohoto stanoviska. V remízkách budou vysazeny 2 řady stromů ve sponu 7-10 m, druhů dub zimní, habr obecný, javor mléč, lípa srdčitá, třešeň ptačí. Sazenice budou vysazeny s obvodem kmínku 6-8 cm. Dále bude vysazeno 5 řad keřů ve sponu 1,5-3 m, druhů hloh jednosemenný, brslen evropský, bez černý, líska obecná, ptačí zob obecný, trnka obecná. Následná péče o vysazené dřeviny bude prováděna po celou dobu provozu záměru.

II. Zásah do ochranných podmínek zvláště chráněných druhů

A) Krajský úřad považuje za **akceptovatelné**, aby byla podle § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK **povolena výjimka** ze zákazů uvedených v ustanovení § 50 odst. 2 ZOPK škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje druhů zvláště chráněných živočichů, konkrétně:

-výjimka ze zákazů rušit pro druhy:

čáp bílý (*Ciconia ciconia*), O

čáp černý (*Ciconia nigra*), SO

- výjimka ze zákazů rušit a poškozovat či ničit užívaná sídla pro druhy:

bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*), O

bramborníček černohlavý (*Saxicola torquata*), O

konipas luční (*Motacilla flava*), SO

křepelka polní (*Coturnix coturnix*), SO

strnad luční (*Miliaria calandra*), KO

prskavci (*Brachinus* sp.), O

- výjimka ze zákazů rušit, zraňovat, usmrcovat pro druhy:

čolek obecný (*Lissotriton vulgaris*), SO

- výjimka ze zákazů rušit, zraňovat, usmrcovat a poškozovat či ničit užívaná sídla pro druhy:

čmelák (*Bombus* sp.), O

ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), SO

ropucha obecná (*Bufo bufo*), O

skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), SO

slepýš křehký (*Anguis fragilis*)

svízník polní (*Cicindela campestris*), O

užovka hladká (*Coronella austriaca*), SO

užovka obojková (*Natrix natrix*), O

zmije obecná (*Vipera berus*), KO

za těchto podmínek:

- 1) Zemní práce, terénní a vegetační úpravy budou provedeny mimo období hnízdění ptáků, tj. mimo období 1. 3. – 15. 8. příslušného kalendářního roku.
- 2) Bezprostředně před zahájením zemních prací (skrývka zeminy, výkopy apod.) bude provedena prohlídka dotčených ploch odborně způsobilou osobou, zaměřená na možnou přítomnost zvláště chráněných druhů. Nalezení jedinci budou odehnáni, případně přeneseni na vhodná místa mimo plochu zásahu. Zpráva o provedení prohlídky bude zaslána krajskému úřadu do 14 dní od jejího provedení.
- 3) Oplocení areálu bude provedeno tak, aby byla zachována prostupnost území pro menší živočichy (plazy, hrabavé ptáky, drobné savce), tj. po celém obvodu budou nejméně v intervalu po 20 m umístěny průchody o velikosti min. 15 x 15 cm, případné přesahující konce drátů pletiva oplocení budou ošetřeny tak, aby nepředstavovaly pro živočichy riziko poranění. Plot bude zbudován bez podezdívky. Velikost ok v pletivu oplocení bude nejméně 5 x 5 cm.
- 4) Osev ploch dotčených stavební činností bude proveden travní směsí s vyšším podílem kvetoucích bylin, bez zastoupení nepůvodních druhů nebo produkčních kultivarů bylin a trav.
- 5) Po celou dobu výstavby a provozu bude zamezeno šíření invazních druhů rostlin v celém území záměru. Při likvidaci invazních druhů rostlin může být v nezbytných případech použita bodová aplikace herbicidu.
- 6) Budou ponechány travnaté plochy bez instalace FVE panelů nebo jiných staveb na následujících místech:
 - pás v ochranném pásmu el. vedení o šířce min. 20 m;
 - pás podél dálnice D8 o šířce min. 100 m;
 - pás podél lesního porostu o šířce min. 30 m.

- 7) Nejpozději v okamžiku dokončení stavební činnosti budou realizována kompenzační opatření (podle schematických zákresů v příloze tohoto stanoviska):
- vytvoření min. 15 ks kamenných hromad s jádrem z tlejícího dřeva o výšce cca 1 – 2 m, vzdálenost mezi jednotlivými hromadami cca 10 m, hromady budou vytvořeny v linii mezi plochou FVE a dálnicí D8 a v linii mezi plochou FVE a silnicí I/13;
 - vytvoření 2 tůní v severovýchodním cípu území s rozměry min. 10 x 5 m, alespoň na ¼ plochy hloubkou min. 1 m a pozvolným sklonem na polovině břehové čáry.
- 8) Po dobu výstavby bude zajištěn biologický dozor odborně způsobilou osobou (zoologem), který bude dohlížet na dodržování těchto podmínek stanovených v povolení záměru a zákonných požadavků na ochranu zvláště chráněných druhů. Biologický dozor bude monitorovat aktuální výskyt zvláště chráněných druhů v místě záměru a bezprostředním okolí, provádět záchranné odchyty a transfery ohrožených exemplářů, v případě potřeby bude operativně upravovat harmonogram a organizaci prací za účelem minimalizace dopadu na zvláště chráněné druhy. Před kolaudací bude krajskému úřadu předána zpráva o průběhu biologického dozoru, přijatých opatřeních a návrh další péče o dotčené pozemky, zaměřené na zvýšení biodiverzity
- 9) Po celou dobu provozu záměru bude zajištěna péče o pozemek p.č. 940/3 v k.ú. Knínice u Libouchce a následná péče nebo nutná údržba kompenzačních opatření (péče o vysazené dřeviny, údržba tůní a zimovišť) podle návrhu, vypracovaného podle podmínky č. 8.
- 10) Při údržbě pozemků nebudou používány pesticidy, kromě nezbytného použití při likvidaci invazních druhů podle podmínky č. 5.

B) Krajský úřad považuje za **neakceptovatelné** povolení výjimky ve smyslu § 56 odst. 1 ZOPK ze zákazů uvedených v ustanovení § 50 odst. 2 ZOPK škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje druhů zvláště chráněných živočichů, konkrétně výjimka ze zákazů rušit a poškozovat či ničit užívaná sídla pro druhy:

chrástal polní (*Crex crex*), SO
střevlík zlatitý (*Carabus auratus*), KO.

K druhům, u nichž je povolení výjimky akceptovatelné:

Podle předloženého Hodnocení může výstavba a provoz záměru představovat zásah do ochranných podmínek následujících druhů: (pozn. NDOP = nálezová databáze ochrany přírody)

Bramborníček hnědý (<i>Saxicola rubetra</i>)	Rušení Poškozování sídel	Dle NDOP se vyskytuje nedaleko okraje zájmového území FVE Knínice, rovněž je takto uváděn průzkumy, může sem tedy pronikat za potravou. Jde o relativně častý druh, u kterého nelze vyloučit zahnízdění v okraji porostů nebo na pasekách, s malou pravděpodobností v luční ploše, odkud není uveden. Vzhledem k charakteru výskytu lze předpokládat mírné omezení dostupnosti potravních zdrojů.
Bramborníček černohlavý (<i>Saxicola torquata</i>)	Rušení Poškozování sídel	Obdobně jako předchozí druh.
Čáp bílý (<i>Ciconia ciconia</i>)	Rušení	Čáp bílý může plochu FVE využívat pouze potravně, vhodné místo k hnízdění zde není. Z důvodů rušení je ve fázi výstavby nízký negativní vliv, v době provozu tento vliv setrvá, protože část plochy původní louky nebude čápem využita.
Čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	Rušení	Čáp černý může plochu FVE využívat potravně, nehnízdí tu. Existence FVE znemožní jeho využívání zabraného území. Vzhledem k jeho vzácnějšímu

		výskytu a méně časté přítomnosti je ve fázi realizace nižší vliv negativní a po ukončení realizace záměru je uvažován obdobný nízký vliv jako u čápa bílého, přestože plocha nebude moci být čápem využita ve stávajícím rozsahu.
Čmelák (<i>Bombus</i> sp.)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Přítomnost hnízd čmeláků přímo v ploše je méně pravděpodobná, ale nelze ji vyloučit. Případný úhyn několika dělnic během výstavby neznamena ohrožení pro celkovou populaci, vliv během užívání FVE bude spíše negativní (zastínění a změna složení vegetace patrně budou znamenat úbytek potravních zdrojů pro čmeláky).
Čolek obecný (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Čolek nemá v území záměru FVE rozmnožovací stanoviště, může jej však využívat potravně, ale vzhledem k charakteru je to méně pravděpodobné (bude se zdržovat na vlhkých místech a v lese). Může přes území příležitostně migrovat a v tom případě by jej mohlo ohrozit nevhodné oplocení areálu. Na druhou stranu se zastíněním území může zvýšit potravní nabídka pro tento druh. Předpokládá se velmi mírný negativní vliv během užívání záměru.
Ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Ještěrka je pro plochu FVE Knínice potvrzena a jedná se o vhodné stanoviště pro ni. Realizací dojde k zastínění areálu a tím omezení kapacity prostředí pro tento druh, který bude vytlačen na osluněné okraje území, rovněž se patrně změní potravní nabídka, což představuje negativní vliv jak ve fázi budování, tak ztrátou osluněných stanovišť během provozu. Ztížena bude též migrace vzhledem k rozšířeným zastíněným pásům panelů.
Konipas luční (<i>Motacilla flava</i>)	Rušení Poškození sídel	Citlivější druh, který v zájmovém území může hnízdit, je přímo z něho uveden a bude mírně negativně ovlivněn rušením při realizaci a negativně záborem území FVE (následná nevhodnost k hnízdění a lovu potravy = snížení kapacity prostředí pro druh).
Křepelka polní (<i>Coturnix coturnix</i>)	Rušení Poškození sídel	Hnízdění nedoloženo, druh je uváděn i z okolí. Vzhledem k tomu, že křepelka je druhem otevřené krajiny, lze očekávat negativní vliv, spojený s úbytkem otevřených lučních biotopů a zastíněním.
Prskavci (<i>Brachinus</i> sp., <i>B. crepitans</i> a <i>B. explosens</i>)	Rušení Poškození sídel	Na populaci prskavců nebude mít výstavba záměru zásadní vliv, nicméně užívání ano, protože dojde k zastínění potenciálních stanovišť druhu panelů FVE. Nicméně vzhledem k ploše využitelné druhem v okolí a plošnému rozšíření, bude vliv celkově nízký.
Ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Ropucha nemá v zájmovém území rozmnožovací stanoviště, využívá jej pouze troficky. Možnost využití území zůstane zachována i po zbudování FVE. Mohlo by jí omezit a ohrozit nevhodné oplocení areálu.
Skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Obdobně jako u čolka nemá v území záměru FVE rozmnožovací stanoviště, může jej však využívat potravně (bude se nyní zdržovat na vlhkých místech a v lese). Může ale přes území příležitostně

		migrovat a v tom případě by jej mohlo ohrozit nevhodné oplocení areálu. Na druhou stranu se zastíněním území může zvýšit využitelnost a potravní nabídka pro tento druh, vliv nevhodného oplocení by ale mohl převládnout.
Slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Slepýš nejspíše nebude (na rozdíl od ještěrky) úplně potlačen zastíněním prostředí panelů fotovoltaiky, zde je možný i mírný vliv kladný vzhledem ke konzumaci měkkýšů a žížal, kteří se budou držet ve stínu FVE.
Strnad luční (<i>Emberiza</i> resp. <i>Miliaria calandra</i>)	Rušení Poškození sídel	Strnad luční je druhem otevřené krajiny, který v území může hnízdit. Bude negativně reagovat na zábor území.
Svižník polní (<i>Cicindela campestris</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Obdobně jako u střevlíka. Zastínění území FVE Knínice jej sice učiní více nevhodným pro tento druh než pro střevlíky, svižník ale toto negativum vyrovnává výrazně vyšší mobilitou.
Užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Druh může být přítomen v území FVE Knínice. Realizací FVE dojde k zastínění areálu a tím omezení kapacity prostředí pro tento druh, který bude vytlačen na osluněné okraje území, vliv na něj bude výraznější, protože sama jeho hlavní potrava – ještěrky může být záměrem ovlivněna, což představuje mírně vyšší negativní vliv. Ovlivnění by mohla představovat i migrační bariéra v podobě nevhodného oplocení areálu a širších pásů panelů.
Užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Druh může do okrajů území pronikat podél vodotečí z vlhčích míst v okolí Žďáru, nicméně území FVE nepředstavuje pro druh vhodné stanoviště ani rozmnožovací ani potravní. Proto vliv na tento druh považuji za spíše minimální až zcela zanedbatelný.
Zmije obecná (<i>Vipera berus</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Obdobně jako u ještěrky a užovky hladké. Realizací FVE dojde k zastínění areálu a tím omezení kapacity prostředí pro tento druh, který bude vytlačen na osluněné okraje území, vliv na něj bude výraznější, protože sama jeho hlavní potrava – ještěrky a slepýši může být záměrem ovlivněna, což představuje mírně vyšší negativní vliv. Ovlivnění by mohla představovat i migrační bariéra v podobě rozšířených pásů panelů FVE a nevhodného oplocení areálu.

Souhrnně lze na základě provedeného hodnocení konstatovat:

Ovlivnění většiny druhů ptáků - bramborníček hnědý, bramborníček černohlavý, konipas luční, křepelka polní, strnad luční, čáp bílý, čáp černý – je pouze velmi mírné, většinou spočívá pouze ve vyrušování v době výstavby a zmenšení rozlohy ploch, které mohou být využívány jako potravní biotop. Negativní vliv může být zmírněn vhodným načasováním zemních prací, zábor biotopu může být kompenzován uložením opatření pro obohacení místních biotopů – zřízení hromad (zimovišť / rozmnožišť), výsadba remízku, vybudování tůň, instalace budek.

Druhy obojživelníků a plazů - čolek obecný, ještěrka obecná, ropucha obecná, skokan štíhlý, slepýš křehký, užovka hladká, užovka obojková, zmije obecná, mohou být dotčeny nezáměrným zraňováním nebo usmrcováním jedinců při provádění stavebních prací, tento vliv může být zmírněn biologickým dozorem a záchranným transferem ohrožených jedinců. Další ovlivnění spočívá ve změně podmínek na stanovišti, zastínění ploch a tím zhoršení jejich využitelnosti pro druhy vyhledávající vyšší míru oslunění. Tento vliv může být kompenzován

vytvořením náhradních biotopů (zimovišť / rozmnožišť), vhodným osetím a péčí o dotčené plochy (podpora hmyzu jako potravy), vytvořením tůň se zlepší podmínky pro obojživelníky.

Druhy bezobratlých prskavci (*Brachinus* sp.), čmeláci (*Bombus* sp.), svižník polní jsou obecně poměrně rozšířené druhy, které budou ovlivněny změnou biotopu (zastínění ploch), vliv může být kompenzován osetím dotčených ploch směsí obohacenou o kvetoucí byliny a vhodnou následnou péčí o celé území (diverzifikovaná seč v různých termínech).

Krajský úřad dospěl k závěru, že v případě výše uvedených druhů je jejich ovlivnění velmi mírné, může být kompenzováno uložením zmíněných opatření a u žádného z těchto druhů nehrozí ovlivnění na úrovni populace.

Podle § 56 zákona lze výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů povolit pouze tehdy, pokud veřejný zájem na realizaci záměru převažuje nad zájmem ochrany přírody; pro druhy chráněné podle práva Evropského společenství pak lze výjimku povolit pouze v případech, výslovně uvedených v § 56 odst. 2 zákona, dále pak musí být pro tyto druhy splněna podmínka neexistence jiného uspokojivého řešení deklarovaného záměru a dále podmínka, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Podle nařízení Rady EU 2022/2577 ze dne 22. prosince 2022 (dále jen „nařízení“), kterým se stanoví rámec urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů, je přijata vyvratitelná domněnka, že u projektů v oblasti OZE existuje převažující veřejný zájem a že tyto projekty slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti, s výjimkou případů, kdy existují jasné důkazy o tom, že dané projekty mají významné nepříznivé účinky na životní prostředí, které nelze zmírnit nebo kompenzovat. V čl. 3 odst. 2 nařízení je jako podmínka pro uplatnění příslušné vyvratitelné domněnky stanovena povinnost přijetí vhodných opatření na ochranu druhů přispívající k zachování nebo obnově populací druhů v příznivém stavu z hlediska ochrany.

V tomto konkrétním případě na základě výsledků předloženého hodnocení lze u výše jmenovaných zvláště chráněných druhů předpokládat pouze mírné ovlivnění, které lze zmírnit přijetím vhodných zmírňujících a kompenzačních opatření. Přijetím požadovaných podmínek, stanovených orgánem ochrany přírody, budou negativní dopady záměru na předmětné zvláště chráněné druhy účinně minimalizovány. Krajský úřad je přesvědčen o naplnění veškerých podmínek daných v čl. 3 nařízení, a tedy i předpokladu existence převažujícího veřejného zájmu na zajištění veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti. Není tedy třeba dále prokazovat, že záměr (projekt OZE) je ve veřejném zájmu, resp. že slouží veřejnému zdraví a bezpečnosti a že tento veřejný zájem v daném případě převažuje nad dotčeným veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny. Splněním podmínek pro vyvratitelnou domněnku uvedenou v čl. 3 nařízení se totiž předpokládá, že tomu tak je.

Krajský úřad na základě výše uvedeného považuje za akceptovatelné, aby byla pro výše uvedené druhy udělena výjimka podle § 56 ZOPK.

K druhům, u nichž je povolení výjimky neakceptovatelné:

V případě druhů chrástal polní a střevlík zlatitý předložené Hodnocení uvádí následující:

Chrástal polní (<i>Crex crex</i>)	Rušení Poškozování sídel	Chrástal je potvrzen přímo z území plánované FVE Knínice, a to dle různých pozorování a hlášení v NDOP v množství v řádu jednotek hnízdících párů (cca 2 páry). Vliv na tento druh bude dvojitý, a to možné rušení během realizace záměru a ztráta stanoviště během užívání FVE. Druhý vliv je významnější. Chrástal místa k hnízdění mění dle aktuální vhodnosti stanovišť. Současný stav lučního prostředí FVE Knínice je pro něho vhodný. Jeho populace v okolí Libouchce je však vyšší a rozloha území, kde je v okolí pozorován mnohonásobná i podle údajů o pozorování druhu v NDOP. Odhad ztráty je velmi obtížný vzhledem k rozdílné hustotě hnízd v potenciálně osídleném území. Záběr FVE Knínice i po odečtení současného areálu Nupharo Park představuje reálným odhadem do 6 % celkově vhodného území pro hnízdění pro druh v okolí,
--	-----------------------------	---

		realizace objektu tak může znamenat snížení hnízdní kapacity území. Na druhou stranu zůstanou zachovány rozlehlé travnaté pásy i vně plochy panelů a oplocení objektu v rámci ochranných pásem komunikace a dálnice D8, které mohou být druhem nadále využity.
Střevlík zlatitý (<i>Carabus auratus</i>)	Rušení Zraňování, usmrcování Poškození sídel	Střevlík zlatitý je znám přímo z území záměru FVE Knínice. Druh vykazuje denní aktivitu a je otázkou, jak bude reagovat na vyšší zastínění porostu panelu FVE. Ty budou patrně představovat omezení v disperzi druhu a sníží rozlohu jím využitelných stanovišť, vzhledem k rozšíření zastíněných pásů na 9 m. Nicméně travní porost bude uchován minimálně v úzkých pásích mezi FVE panely a v průchozím pásu pod el. vedením VN. Další koridory šíření druhu zůstanou na zatrávněných, udržovaných (a osluněných) okrajích plochy FVE, jakož i díky existenci ochranných pásem komunikací. Bariéru by mohlo představovat nevhodné oplocení. Populace střevlíka osídluje značnou rozlohu stanovišť v okolí (je ovšem nutno připomenout omezení areálu výskytu druhu v ČR), platí pro ni minimálně stejná informace jako pro rozlohu území osídleného chřástalem. Zábor území FVE Knínice představuje pro populaci druhu sice negativní ovlivnění, ale blíže spodní hranici intenzity vlivu, nikoliv tedy fatální z hlediska přežívání populace vzhledem k celkové početnosti a denzitě druhu v širší okolí. Větší omezení pro migrace druhu a spojitost populací představuje komunikace Chlumec – Jílové s okrajovými příkopy.

Střevlík zlatitý, vázaný výskytem na extenzivně obhospodařovanou zemědělskou půdu, by byl dotčen trvalou ztrátou biotopu, a to minimálně v rozsahu přímého stavebního záboru. Dosavadní výsledky jeho monitoringu v severozápadních Čechách přitom naznačují, že pro tento nelétavý druh brouka je zásadním ohrožením právě fragmentace a plošná redukce biotopu stavebními zábory. Tato značná ztráta biotopu, spojená nezbytně vždy i s usmrcením části dospělců i vývojových stádií, povede nutně k početnímu propadu dotčené místní populace druhu a v širším rámci též k omezení jeho genetické komunikace v rámci přirozené metapopulační výměny. Při realizaci daného záměru by přitom taková ztráta biotopu dosahovala výměry 4 ha a její negativní vliv na fitness druhu a místní populaci v kumulaci s dopady dosud realizovaných či připravovaných záborů při západním okraji jeho severočeské arely proto může být významný. Výskyt střevlíka zlatého v České republice je aktuálně omezen prakticky již pouze na severozápadní Čechy v částech okresů Ústí nad Labem a Děčín, při pokračujícím ústupu v periferních oblastech. Za příčiny tohoto vývoje je považováno především upuštění od tradičních forem obhospodařování zemědělských pozemků, jejich zalesňování, odvodňování nebo zástavba, rovněž intenzifikace silniční dopravy a chemizace zemědělství. Této situaci plně odpovídá i zařazení druhu mezi druhy kriticky ohrožené ve smyslu vyhlášky č. 395/1992 Sb.

Chřástal polní v České republice hnízdí roztroušeně, hlavně ve vyšších polohách. Hnízdním biotopem jsou vlhčí louky nebo pastviny, hnízdí na zemi. Loví hmyz a drobné bezobratlé; rostlinnou složku tvoří části trav. Je to tažný druh, odlétá během srpna a září, vrací se koncem dubna a v květnu. Chřástal polní patří v celé Evropě k silně ubývajícím druhům. Je ohrožován zejména sečí lučních porostů v době hnízdění. V rámci Ústeckého kraje je výskyt chřástala soustředěn na lokality souvislejších trvalých travních porostů především na horách a v podhůří, z hlediska chřástala polního představuje zájmové území regionálně významnou lokalitu. Chřástal byl potvrzen přímo z území plánované FVE Knínice v množství v řádu jednotek hnízdicích párů (cca 2 páry). Po výstavbě FVE se biotopové podmínky v lokalitě změní do té míry, že již nebudou vhodné pro hnízdění chřástala polního. Realizace záměru tedy představuje přímý zábor hnízdního biotopu chřástala polního.

Hodnotitel uvádí ztrátu vhodného biotopu pro oba druhy odhadem cca 6 % celkově vhodného území v okolí a považuje to za akceptovatelnou ztrátu biotopu. Krajský úřad ale zábor biotopu

tohoto rozsahu považuje za významný s vysokým rizikem negativních dopadů na místní populaci obou druhů, a to vzhledem k omezenému rozsahu areálu těchto druhů, fragmentaci vhodných biotopů, kumulativnímu vlivu dalších plánovaných záměrů, soustředěných v okolí dálnice D8 a v případě střevlíka také kvůli omezené pohyblivosti a migrační schopnosti tohoto druhu. Je potřeba dále zdůraznit, že v případě střevlíka zlatého je oblast výskytu omezena pouze na nejsevernější část území Ústeckého a Libereckého kraje, v případě narušení místní populace, která leží na okraji areálu rozšíření, by mohlo dojít k celkovému zmenšení oblasti výskytu tohoto druhu.

Chrástal polní je druh, chráněný rovněž podle předpisů Evropského společenství, výjimku lze povolit pouze v případech, výslovně uvedených v § 56 odst. 2 zákona, dále pak musí být pro tyto druhy splněna podmínka neexistence jiného uspokojivého řešení deklarovaného záměru a dále podmínka, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Krajský úřad na základě výše uvedeného nařízení Rady EU 2022/2577 považuje za prokázané, že záměr má sloužit veřejnému zdraví a bezpečnosti a jeho realizace by byla ve veřejném zájmu. V případě druhů chrástal polní a střevlík zlatitý je ale zřejmé, že realizace projektu by měla významné nepříznivé účinky na životní prostředí, které nelze zmírnit nebo kompenzovat. Oba tyto druhy by byly ohroženy zábořem biotopu, který je ve srovnání s rozlohou výskytu jejich místní populace významný. Negativní dopady mohou být nejen na úrovni jedinců, ale i na úrovni populace (snížení celkové fitness, omezení metapopulační dynamiky, možnost vymizení z okrajových částí areálu). V případě těchto dvou druhů se tedy neuplatní domněnka převahy veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody.

Krajský úřad provedl test proporcionality, kdy v případě zájmů ochrany přírody se za jádro tohoto veřejného zájmu považuje zachování místní populace chráněného druhu, za periferii pak ochrana každého jedince chráněného druhu před rušením, zraňováním nebo úhynem. Realizace záměru by představovala zásah do periferie i do jádra veřejného zájmu ochrany přírody. Naproti tomu v případě konkurujícího veřejného zájmu na zajištění výroby energie z obnovitelných zdrojů a tím zajištění veřejného zdraví a bezpečnosti jádro veřejného zájmu nebude dotčeno ani v případě nepovolení tohoto záměru, neboť výrobu energie z obnovitelných zdrojů lze zajistit mnoha různými způsoby na mnoha různých místech, jak dokládá např. aktuálně projednávaná aktualizace č. 8 Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje, dle které budou vymezeny rozsáhlé plochy pro možné umístění fotovoltaických elektráren na asanačních plochách zasažených povrchovou těžbou. Záměr nenaplňuje veřejný zájem do takové míry, kterou by nebylo možné nahradit realizací jiné výroby energie. Podle rozsudku NSS č. č.j. 6 As 65/2012-161 ze dne 10. 5. 2013 v případě vážení dvou veřejných zájmů, které jsou v kolizi, musí správní úřad nejdříve určit a konkretizovat oba veřejné zájmy a identifikovat jejich jádro a periferie. Při řešení kolize veřejných zájmů pak je potřeba, aby bylo zachováno maximum z obou kolidujících zájmů, přičemž z obou veřejných zájmů by mělo být zachováno alespoň jejich jádro. V případě povolení záměru by však došlo i k dotčení jádra veřejného zájmu ochrany přírody, zatímco při nepovolení záměru zůstanou jádra obou veřejných zájmů zachována. Krajský úřad tedy konstatuje, že pro povolení výjimky není naplněna podmínka převahy jiného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody.

Pro doplnění lze uvést, že dotčené plochy nejsou v územně plánovací dokumentaci obce vymezeny pro účely výstavby FVE, záměr tedy nebyl prověřen z hlediska trvale udržitelného vývoje území a nelze mu tedy přiznat veřejný zájem na rozvoji území.

Rovněž tak krajský úřad považuje vzhledem k výše uvedenému za pravděpodobné, že by zábor území negativně ovlivnil stav populace v daném území, není tak žadatelem prokázano, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Žadatel neodůvodnil neexistenci jiného uspokojivého řešení záměru, krajský úřad se touto další nezbytnou podmínkou pro možné udělení výjimky již nezabýval vzhledem k tomu, že ani předchozí zákonné podmínky nebyly naplněny.

Z výše uvedených důvodů krajský úřad považuje za neakceptovatelné, aby byla pro druhy chrástal polní a střevlík zlatitý udělena výjimka podle § 56 ZOPK.

Toto jednotné environmentální stanovisko bylo vydáno namísto následujících správních úkonů:

- souhlas podle § 12 ZOPK k činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz;
- výjimka podle § 56 ZOPK ze zákazů u zvláště chráněných druhů.

Poučení

Závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu není samostatným rozhodnutím a nelze se proti němu odvolat. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část správního rozhodnutí vydávaného v následném řízení podle § 1 ZJES. Obsah závazného stanoviska lze napadnout v rámci odvolání proti rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno, postupem dle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu.

Ing. Irena Jeřábková, MPA
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Přílohy:

Návrh opatření pro ochranu a podporu bioty v případě realizace FVE Knínice
Schématický nákres náhradního stanoviště pro plazy a další drobné živočichy
Schématický nákres náhradního stanoviště pro obojživelníky menšího rozsahu